

En teateroplevelse i Angmagssalik 1964

af Lone Borchersen

Ved at høre om og lytte til Tūkak Teatret blev jeg mindet om en skolekomedie, som jeg så for nu 12 år siden i Angmagssalik. Forestillingen var en stor oplevelse for os alle, og da jeg er så heldig at have en samling billeder fra forestillingen, har jeg her prøvet at give tidsskriftets læsere en fornemmelse af den stemning, der var til stede.

I begyndelsen af 1960'erne opførte skolen i Angmagssalik en række teaterforestillinger, men i 1964 blev der ved et samarbejde mellem skolen og faktisk hele byen skabt et teaterstykke, som gav alle et lille indtryk af forholdene i det gamle Østgrønland.

Stykket var skrevet af Villads Villadsen, og det hed Manguaraq og månemanden, og det der gjorde det til noget særligt, var den entusiasme børnene viste. De lavede „gammeldags“ husgeråd. På billederne ses både spæklamper, træspande, briks og tørrehæk, og skindtøjet lånte børnene rundt omkring i husene.

Mødrene måtte udlåne deres perlesmykker til hårtoppene og pigernes halse. Kort sagt, man gjorde alt for at vise publikum, hvordan man havde levet tidligere. „Åndemaneren“ og hans kor var på alderdomshjemmet for at lære åndemanssangen rigtigt.

På de første billeder er man hjemme i fred og ro. Desværre mangler scenen, hvor Manguaraq harpunerer månemandens narhval, men stemningen under åndemaningen kan man dog godt se. Derefter følger månemandens besøg med en „duel“ om hvilke fangststyr han og Manguaraq har fanget. Som resultat af Manguaraq's sejr bliver han inviteret til et besøg på månen. Undervejs forsøger „den lede kælling“ at ombringe ham, men han reddes af månemanden. Efter besøget hos månemanden, hvor han gennem et hul ser alle beboede steder i Angmagssalik distrikt, kører Manguaraq hjem igen med denne bemærkning: Vi nåede herop før amerikanerne.

I fælleshuset bor Manguaraq sammen med sine forældre og den øvrige familie. Kvinderne syr skindtøj, og kødet koger over spæklampen. Manguaraq snakker med sin far om den store narhval

han har set og så gerne vil fange. Men hans far siger, at den slags hvaler er månemandens fangst dyr. Månemanden vil blive meget vred og straffe bopladsen, hvis nogen dræber den.

I næste akt har Manguaraq alligevel dræbt månemandens hval, og han drøfter nu med sin far, hvad der er at gøre. Angekokken skal mane ånder for at finde ud af hvad månemanden vil gøre. Her bagbindes han, men angekokken kan ikke hindre den vrede månemandes ankomst til bopladsen.

Manguaraq går ud for at møde månemanden. Her står de over for hinanden og fortæller på skift om de dyr de har nedlagt helt fra deres drengeår; og for hvert fangst dyr hamres istukken i jorden med et brag. Da Manguaraq fortæller, at han som barn har fanget en hav-

kat, bliver månemanden spag og erkender, at sådan en var han bange for. Manguaraq er altså den største fanger af de to.

Månemanden inviterer Manguaraq til at besøge sig på månen. Og snart efter tager Manguaraq afsted.

På vejen til månen bor Naligateq. Hun ser mærkværdig ud og gør alt hvad hun kan for at få Manguaraq til at le, for så får hun magt til at tage hans lunger. Men månemanden redder ham fra denne fare. Og i slutscenen sidder de to tidligere modparter og spiser grønlandske lækkerier, mens de kigger ned på Angmagssalik.

Manguaraq og månemanden –

Tiden: Marts 1964.

Stedet: Klubhuset, Angmagssalik.

Forfatter: Villads Villadsen.

Instruktion: Karoline og John Jensen.

Skuespillere Hans, Gedion, Janus, Elisa,

Gaba, Hansigne, Henriette, Jonas,

Gerda og Beninge (elever i 7. klasse).

Dekorationer: fremstillet af skolens elever og lærere

Kostumer og rekvisitter: fremstillet på skolen eller lånt hos forældre og andre.

Speciel instruktion i åndemaning og trommesange: Beboerne på alderdomshjemmet.